

Orosz T Csaba A nádi farkas legendája

„Falu kanja” így gúnyolódtak a gyerekek, de a rosszindulatú legények is néha, ha már nem tudták bántani Ferencet máshogy. Nem a lányok utáni járkálását irigyelték, sokkal inkább arról a régi esetről (történt már vagy két hónapja) beszéltek, amikor Ferenc egyedül kiverte a nádudvari kocsmából a razziázó csendőrszakaszt. Nem a részegség dolgozott benne, hanem az igazságérzete nem engedte, hogy szó nélkül hagyja a nagyszájú kakastollasok dülését az egyszerű terelő legények között. Amikor Bandit, a béresgyereket minden ok nélkül szájba csapta az a vörös fejű, lenyalt bajuszú csendőr tizedes, hát egyetlen kiáltással borította fel a kocsmát nehéz tölgyfa asztalát és vágta a székét ugyanazon mozdulattal a tizedes képébe. A többi csendőr erre persze azonnal az új prédának esett, de Ferencben emberükre akadtak. Kemény, ekeszarv törte marka számolatlanul osztotta a hatalmas pofonokat, amelyek elől hamarosan az összes csendőr az utcára menekült. Onnan kiabálták vissza nagy bátran

- Elkapunk egy este Terebesi, meglásd, cipóra verjük azt a nagy pofádat!

Így is történt. Ferencet néhány nap múlva elkapták a betakarításból hazafelé jövet úgy tízen tizenketten, persze civilben a falu végén és jól helyben hagyták. Ferencben ekkor megszakadt valami. Nemcsak a testében (amit egész életében viselt) hanem lelkében is, hiszen a kis Bandi a béres is jól látta, hogy mi történik mégis elszaladt és nem hívott segítséget, pedig miatta történt az egész.

Ferenc a falu szélére járt udvarolni a tehetős Lancbach gazda rátarti Mari lányához. Sok lány kinézte magának a jóképű, erős fiút, de ő nem adta volna a nagyszájú, perlekedő Marit egyikért sem. Talán pont az vonzotta, hogy annyira megközelíthetetlen volt. Lancbach gazda nem nézte jó szemmel, hogy az egykori nemesi család mára már nem igazán tehetős sarja minden este a kiskapuban áll és a lányával beszélget. Másról szó sem lehetett, mint beszélgetésről, de Ferenc egyelőre nem is akart mást. Azután egy fagyos karácsonyi éjjel megtörtént a csoda. Többé nem hívták Ferencet „Falu Kanjának”, és a tehetős gazda is másként nézett rá. Történt, hogy Ferenc nagy kerülővel a nádrengeteg között ment Mari háza felé. Lopva akarta kis ajándékát Mariék kapujára csempészni. Mivel tudta, hogy mindig a lány kel fel leghamarabb, megfejni a teheneket reggelire, így biztos volt benne, hogy megtalálja a kis kendőt és tudni fogja, hogy kitől az ajándék. Csak rézfejű pásztorbotja volt nála és ingében a selyempapírba csomagolt kendő. Nyár óta kuporgatta a rávalót, inkább még a kocsmába kevesebbet járt csak megvehesse. Gúnyolták is emiatt a legények, de ő nem törődött velük, inkább magába fojtotta keserűségét. Ahogy a holdfényben bandukolt a ropogós havat taposva hirtelen a nádból hatalmas, szürke kutya ugrott elé. Ferenc minden kutyát ismert a faluban, de ezt az ádázul morgó, combig érőt még nem látta.

- Biztos a másik faluból jött ide- gondolta, de hangosan csak ezt kiáltotta;

- Mész a helyedre! – ércesen zengő hangjától még a faluszéli kutyák is ugatni kezdtek, de ez az istentelen fajta, nemhogy megijedt volna, hanem egyenesen közelebb lépett. Ferenc meglódította rézfejű botját, de az beleakadt a csonttá fagyott nádba és mint a gyufaszál kettétört. Ekkor a kutya hatalmasat ugorva Ferenc mellkasán termett amitől a fiú hanyatt esett. Életre szóló birkózás következett, amiből csak az egyik fél kerülhetett ki győztesen. Ferenc jól tudta, hogy a kutya a torkát támadja ezért bal kezét belenyomta az állat lihegő pofájába, jobb kezével pedig lefogta annak kapálózó hátsó lábait hiszen az éles körmök felszakíthatták volna a hasát mert a szűr alatt csak egy inget viselt. Hosszú perceken birkóztak lihegve a nádas szélén elfáradva az állat és az ember gigászi harcában mikor Ferenc utolsó erejével lentebb tolt a kutyát a hasáról, ráfeküdt és szétmarcangolt karját kirántotta a hörgő állat pofájából. Csak annyi időre rántotta ki, hogy két kézzel benyúlhasson a gyilkosan kaffogó fogak közé és egyetlen elkeseredett rántással széttepje a kutya hatalmas pofáját. Olyan erővel mozdult a legény, hogy a kutya pofája a füléig szakadt. Ferenc felállt és az

ajándék kendőt a karjára kötötte ömlő vérét csillapítván vele. Hazaballagott otthagya a dögöt a nádas szélén.

Másnap korán reggel, mikor a család az ünnepi misére indult volna, vette észre, hogy sebesült alkarja alig fér bele az ünneplős kabátba. Mise után a férfiak betértek a kocsmába. Ferencet ünnepélyes csend fogadta amikor belépett. Nem értette miért bámulják a legények olyan tisztelettel, hogy még gúnyolódni is elfelejtettek. Csak a bolondos Jankó a falu bolondja vonított fel boldogan amikor belépett az ajtón, de Jankó szavát alig lehetett érteni, így Ferenc sem figyelt rá

-Ittan a fajkasöjő a fajkasöjő – selypítette izgatottan. Rövid hallgatás után amikor a kocsmáros kitöltötte a deci vöröset (Ferenc soha nem ivott többet ennél) kérdezte meg Sándor a kenyeres pajtása, hogy mi történt a karjával.

- Összeakadtam a nádban egy kutyával- Felelte Ferenc

- Hát még nem tudod Te szerencsétlen? – hadarta Sándor izgatottan – Nem kutya volt hanem farkas.

- Farkas a fenét- legyintett Ferenc az ünnepre való tekintettel nem mondott ízesebbet- Ezen a környéken nincs olyan.

A kocsmáros is bekapcsolódott a beszélgetésbe és azt mondta, hogy reggel az erdőkerülő jött a hírrel, hogy valaki a falu szélén széttépett egy nádi farkast a puszta kezével és behozta a törött pásztorbot rézfejét valamint az állat bozontos farkát bizonyítéknak. Azt hitték Ferenc rártartiságból nem beszélt erről a templom előtt, de most már megértették, hogy csak azt hitte, hogy kutya volt ami így elbánt vele. Délre az egész faluban szétröppent a farkasölő híre. A kevély Mari futva érkezett és kipirulva szebb volt mint valaha. Azonnal Ferenc sérült kezét kezdte el tisztítani levéve a kendőt és félretolva a család nőtagjait. Csak mikor kimosta és az otthonról hozott patyolat tiszta kendővel bekötözte a mély sebeket, akkor szólalt meg csipkelődve

- Aztán kitől kapta maga azt a cifra kendőt? Mék lány záloga volt?

- Neked vettem Marikám karácsonyra még a debreceni vásárban- válaszolt a felhevült fiú és rátapadt a válasz hallatán engedelmesen megnyíló leány ajakra. Ez volt a két szerelmes első csókja amiben Ferenc még csak át sem ölelhette Marit, hiszen akkora bubát rakott a karjára, hogy még lógatni sem bírta.

- Aztán délre eljőjön hozzánk, apám elvárja ebédre – mondta a lány levegő után kapkodva, majd felpattant és ahogy jött úgy kiviharzott a Terebesi portáról valami szerelmes jókedvet hagyva maga után.

*

Ezután még hívták sok más néven is a nagyapámat,de egészen a második világháború kezdetéig Farkasölő volt a neve a faluban. Marival kötött házasságából hét gyermek született köztük az édesanyám . A háború alatt aztán volt a nagyapám neve nyomorék is amikor egy bombázás alkalmával a bomba mellette csapódott be és farkasölőhöz méltóan két napig a földbe temetve vívta harcát a nagy kaszással. Győzött itt is. De később hívták „ Habókosnak” mert senki sem hitte el neki amikor arról beszélt az embereknek, hogy volt egy találmánya amit a „ ruszvik” elvettek tőle. Később a helyi pap megtalálta a kopott bibliában a tustáras ismétlő pisztoly terveit ami a háborúban Zbrojovka néven vált ismertté és itthon ma csak így hívjuk Walter típusú kézfegyver.

Így hát rengeteg neve volt nagyapámnak, de én csak egy néven emlegetem a gyermekeimnek valahányszor meglátogatjuk Őt a temetőben, Őt akire ismeretlenül is nagyon büszke vagyok: a Farkasölő !
